

De stormroos

Corina Bomann bij Boekerij:

Het vlindereiland
De maneschijnsonate
De jasmijnzussen
De stormroos
Een wonderlijke winterreis
Het klaprozenjaar
Winterbloesem
De rozentuin

De vrouwen van de Leeuwenhof
Agneta's erfenis

CORINA
BOMANN

De stormroos

Een mysterieuze oude boot
Een verleden vol geheimen
Een vrouw op zoek naar haar bestemming

Eerste druk 2016
Vijfde druk 2020

ISBN 978-90-225-9209-0
ISBN 978-94-023-0517-3 (e-book)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Die Sturmrose*
Vertaling: Lilian Caris
Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign
Omslagbeeld: © Shutterstock
Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© 2015, Ullstein Tassenbuch Verlag. Ullstein Buchverlage,
GmbH, Berlijn
© 2015 Corina Bomann
© Nederlandse vertaling 2016 Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van
druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder vooraf-
gaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit verhaal berust op fictie. Eventuele overeenkomsten met namen van levende of overleden personen, boten en plaatsen zijn niet opzettelijk, maar zuiver toeval. Het is echter een feit dat vele burgers uit de DDR en vele mensensmokkelaars uit de BRD hun leven en dat van familieleden op het spel hebben gezet om naar de vrijheid te vluchten of anderen daarbij te helpen.

Proloog

De vrouw had het zich in een wat versleten fauteuil bij het raam gemakkelijk gemaakt. Haar kortgeknipte haar zat verborgen onder een groene doek, haar magere lichaam verdween bijna in een beige linnen jurk. Naast haar, op een tafeltje, stond een cassetterecorder.

Omdat ze al een tijdje niets meer had gezegd, stak ze haar hand uit en zette het zachtjes brommende apparaat uit.

Het is haast niet te geloven dat een cassetterecorder inmiddels een overblijfsel uit oude tijden is, dacht ze. Indertijd hadden jonge mensen er alles voor gedaan om er een te krijgen. Urenlang in de rij gestaan, familie in het Westen gesmeekt, verkoopsters bewerkt. Strijd gevoerd tegen een vorm van gebrek waarvan je je nu helemaal geen voorstelling meer kunt maken.

Tegenwoordig had iedereen een mp3-speler of een mobieltje waarmee je muziek kon afspelen. De winkels stonden er vol mee.

De vrouw kon echter niet veel meer beginnen met de zich steeds sneller ontwikkelende techniek. Ze hield meer van ouderwets. Vooral wanneer het om zoiets belangrijks ging als de vurige wens die ze al jaren had.

Het gesproken woord konden die apparaten ook opnemen, ja, maar hoe gaf je dat dan door? Kon je het gewoon mailen? Dat leek haar verschrikkelijk onpersoonlijk. Vroeger gaf je je vriend of vriendin als blijk van genegenheid wel eens een zorgvuldig samengesteld verzamelbandje met radio-opnamen. Nu mailde je eenvou-

digweg een playlist door. Zo was alles nu eenmaal aan verandering onderhevig.

Des te meer had ze zich erover verbaasd dat ze nog een cassette-recorder had kunnen krijgen. Een vriend had hem op de tafel neergezet toen hij een keer op bezoek kwam.

‘Wat wil je er eigenlijk mee?’ had hij gevraagd.

‘Een gedenkteken achterlaten,’ had ze met een lachje geantwoord, want de vriend wist niet in welke situatie ze verkeerde.

Haar wereld was de laatste jaren klein geworden, het enige wat ze eigenlijk nog deed was wachten. Op het juiste moment, de juiste dag, brieven, bezoek. Het had ongelofelijk lang geduurd voor ze de allesbepalende brief had gekregen.

Maar hij was gekomen en had een hele serie gebeurtenissen veroorzaakt. En die gebeurtenissen hadden nu hun hoogtepunt bereikt.

Ze klikte de cassette-recorder open en pakte de tape eruit. Eigenlijk was wat ze erop had gezet ook een verzamelbandje. Het verzamelbandje van een leven. Ze had niet alles verteld, alleen het belangrijke deel. Er waren nu eenmaal ook geheimen die een mens hoorde mee te nemen in het graf.

Ze liet haar blik over de tafel heen gaan, naar de stapel papier op het ladekastje. De kopieën hadden haar geholpen orde te scheppen in haar herinneringen.

En ze had een brief geschreven. Die lag boven op de stapel, geadresseerd en gefrankeerd. Ze hoefde hem alleen nog maar op de post te doen.

Toen begon het wachten van voren af aan. Er restte haar nog wat tijd. Niet veel, maar met een beetje geluk zou het genoeg zijn om eindelijk uit te leggen wat er lang geleden was gebeurd. De waarheid aan het licht te brengen. En iets wat ze al veel te lang had uitgesteld eindelijk af te handelen.

DEEL 1

Annabel

Al bij de eerste bezichtiging had de aanblik van het huis me in zijn ban. Vlierbessenstruiken en braamheggen omgaven de voortuin, rozenranken slingerden langs de veranda omhoog naar de kunstig bewerkte houten gevel.

De afgelopen drie maanden had ik in gedachten voor me gezien hoe het zou zijn om hier in te trekken, met mijn dochter over het strand te wandelen en mosselen te rapen, bevrijd van de ballast van de afgelopen catastrofale jaren en een verleden dat ik uit angst had verdrongen.

Nu was het zover. De huurovereenkomst was getekend, de eigenaars verwachtten me. Ik was net zo opgewonden als voor mijn eerste date.

‘Mama, zijn we er al?’ werd er vanaf de achterbank gevraagd. Leonie, mijn engeltje, had het grootste deel van de rit slapend doorgebracht, want we waren godsonmogelijk vroeg vertrokken. Nu gaapte ze en rekte ze zich uit.

‘Ja, schatje, we zijn er,’ antwoordde ik en ik haalde de sleutel uit het contact. Van onder de motorkap van de Volvo klonk zacht getik. Hoewel de auto er al meer dan vijftien jaar op had zitten, was de rit van Bremen naar Binz vlekkeloos verlopen.

Na het mislukken van mijn huwelijk had ik hem gekocht, vooral omdat hij betrouwbaar was en je er veel mee kon vervoeren. Jan had het hoofdschuddend aangezien. Maar zijn mening telde niet

meer. Wat hij vond probeerde ik achter me te laten, net zoals ik alle materiële dingen in Bremen had achtergelaten.

Ik stapte uit en bevrijdde Leonie uit haar kinderzitje.

‘Kijk eens, dat is ons nieuwe huis. En is het geen mooie grote tuin om in te spelen?’

Leonies ogen werden groot van verrassing en ze knikte.

De tuin, die door een wit lattenhekje van het erf werd gescheiden, was een paradijsje waar elk tuinmagazine ons om zou benijden. Er waren prieeltjes van verschillende inheemse houtsoorten en borders met een beplanting die bijna toevallig leek. De paden leidden langs dichte rozenstruiken en een kleine kruidentuin.

Ik kon nog altijd niet begrijpen waarom het echtpaar Balder hier wegging en naar het zuiden wilde verhuizen.

‘Komt papa hier dan ook op bezoek?’

Leonies vraag haalde me ruw uit mijn overpeinzingen over de tuin. Aan sommige dingen viel niet te ontkomen.

Mijn dochter miste haar vader heel erg. Steeds weer hoopte ze dat hij haar kwam opzoeken – en elke keer deed het mijn hart pijn dat ik tegen haar loog wanneer ik haar beloofde dat hij zou komen. Maar wat moest ik anders doen? Haar vertellen dat haar vader wel alimentatie voor haar betaalde, maar geen belangstelling had om haar te spreken en te zien?

Het maandelijks op mijn rekening binnenkomende bedrag was het enige levensteken van hem sinds we officieel waren gescheiden. Dat was een jaar geleden. Hij had sindsdien niet eenmaal gebeld om naar Leonie te informeren. Ook op haar verjaardag niet. Hij was begonnen met het betalen van alimentatie, en daarmee was voor hem de kous af.

‘Misschien doet hij dat wel,’ antwoordde ik, mijn bittere gevoelens verdringend, en ik hoopte dat Leonie genoeg nam met mijn glimlach. Mijn dochter gaf me een knuffel en sprong uit de auto.

Toen ik me omdraaide, kwam de verhuurder ons tegemoet.

August Balder, voormalig kapitein op een koopvaardijship, maar nu al tien jaar in ruste. In het geruite overhemd dat hij boven

zijn ribbroek droeg, leek hij eerder een tuinman dan een zeekapitein.

Gelukkig was het interieur van het huis ook niet bijzonder maritiem. Ik hield van de eenvoudige stijl en was er daarom helemaal niet rouwig om dat ze de meubels achterlieten. In Bremen had ik nadat ik bij Jan was weggegaan ook in een gemeubileerd huis gewoond, dat was voor mij dus geen probleem. De spullen die ik had gehouden, pasten in een paar verhuisdozen, die al een paar dagen geleden als extra lading vooruitgestuurd waren. De Balders waren zo vriendelijk geweest ze voor me in ontvangst te nemen.

‘Ach, daar zijn de meisjes!’ riep hij terwijl hij de tuinpoort openmaakte.

‘Dag meneer Balder!’ riep ik terug en ik zwaaide, waarna ik Leonie bij de hand nam en naar hem toe liep.

‘Hebt u een goede reis gehad?’ Balder gaf me een hand.

‘Ja, een uitstekende nog wel!’ antwoordde ik. ‘Zelfs de Rügendamm was vandaag eens leeg.’

‘U hebt een goede tijd gekozen.’ Hij keek op zijn horloge. ‘Het vrachtverkeer is twee uur geleden begonnen. U bent zeker midden in de nacht vertrokken?’

‘Dat nou ook weer niet, maar het was wel heel vroeg in de ochtend.’

Ik moest bekennen dat ik me een beetje gaar voelde. Na een bijna zes uur durende rit, vanwege een file bij Hamburg, was dat ook geen wonder. Het was nu elf uur, en ik had zo weer kunnen gaan slapen.

Meneer Balder leek die gedachte te raden. ‘U zult binnenkort kunnen uitrusten. Mijn vrouw en ik vertrekken zo dadelijk naar Hamburg. En dan op naar Fuerteventura!’

‘Wat heerlijk! Maar zult u daar uw vaderland niet missen?’ vroeg ik, want hoe graag ik ook op vakantie ging, een leven op de Canarische Eilanden of een andere archipel in zuidelijke contreien kon ik me niet goed voorstellen.

‘Dat zullen we wel zien. Met mijn reuma zal ik in elk geval de

kou hier niet missen. U hoeft dan ook niet bang te zijn dat we u uit uw onderkomen zullen verdrijven. En wie weet besluit u op een gegeven moment wel om het huis te kopen.’

‘Misschien,’ antwoordde ik diplomatiek, want hoe mooi het hier ook was, bezit betekende altijd verantwoordelijkheid. En mijn leven leek op het moment nog wat onzeker. Stel dat ik na een tijdje constateerde dat het me hier toch niet beviel? Bovendien zat een grote lening er voor mij niet in.

‘Nou, neemt u maar rustig de tijd, mevrouw Hansen. Het is ook weer niet zo dat we ervanaf willen. Maar als we het zouden gaan verkopen, doen we dat graag aan u!’

‘Dank u, dat waardeer ik.’

Balder boog zich naar Leonie. ‘En jij, kleine meid? Wij kennen elkaar nog helemaal niet.’

Mijn dochter, die op een van haar rode krullen stond te kauwen, drukte zich dicht tegen mijn been aan, maar keek de man strak aan. Er verscheen een verstolen glimlachje op haar gezicht. Blijkbaar mocht ze de oude zeebonk wel, maar durfde ze dat nog niet te laten merken.

‘Hoe heet jij?’ vroeg Balder.

‘Leonie,’ antwoordde ze.

Balder begon te lachen. ‘Ah, Leonie! Wist je dat jouw naam van “leeuw” komt?’

Mijn dochter sperde haar ogen open en schudde haar hoofd. Tot nog toe had ze nooit gevraagd wat haar naam betekende, andere dingen waren veel interessanter.

Doordat hij iets over haar naam wist, had hij haar voor zich gewonnen.

‘Ik kan je wel iets over leeuwen vertellen,’ vervolgde hij. ‘Ik ben wel eens in Afrika geweest en heb er een paar gezien.’

‘August, zul je de meisjes niet eens binnenvragen?’ klonk de verwijtende stem van Lucia Balder. Ze stond in de deurpost. Haar been zat nog steeds in het gips. Ze was van de houten trap gevallen die van het perceel naar het strand leidde. Niet omdat

het hout verrot was, maar omdat ze niet had opgelet.

Ik had de trap zelf gezien en vond hem inderdaad nogal steil. Dat was misschien het enige gebrek aan het huis. Ik zou Leonie er op een of andere manier van moeten weerhouden er in haar eentje van af te gaan.

‘We komen al!’ antwoordde meneer Balder en hij ging ons voor.

Binnen werden we verwelkomd door de geur van koffie, broodjes en kruimeltaart. Dat had ik niet verwacht. Ik dacht dat ze me alleen de sleutel zouden overhandigen.

‘Dag mevrouw Balder,’ begroette ik de vrouw-des-huizes-voornog-even en ik gaf haar een hand. Hoewel ze gehandicapt was, had ze zich niet de kans laten ontnemen zelf iets te bakken, wat duidelijk te merken was aan de warmte in de keuken. ‘Hoe gaat het met u?’

‘Steeds beter,’ antwoordde ze terwijl ze naar haar heen wees. ‘Inmiddels heb ik loopgips en daarmee kan ik gelukkig reizen. Het is toch altijd wat met plannen maken. Je maakt ze zorgvuldig, en dan komt er iets tussen.’

Daar had ze gelijk in, en meestal was dat wat ertussen kwam zo ingrijpend dat het hele plan in duigen viel. Daar kon ik over meepraten.

‘Nou, je hebt mij toch,’ zei August terwijl hij koffie inschonk. ‘Desnoods had ik je het vliegtuig uit gedragen.’

‘Toch sta ik liever op allebei mijn benen. Gelukkig kent mijn dokter een collega op Fuerteventura die voor me zal zorgen tot ik weer goed kan lopen. En gelukkig duurt de vlucht ook niet al te lang. Maar u hebt me nog helemaal niet voorgesteld aan deze jongedame hier. Dat ze uw dochter is, kun je duidelijk zien.’

Leonie had feitelijk ook iets van haar vader, maar over het geheel genomen zagen de mensen meestal alleen Leonies groene ogen en rode haar – dat had ze allebei van mij. Met een beetje goede wil kon je ook de neus meetellen, maar daar was ik niet helemaal zeker van.

‘Dit is Leonie,’ zo stelde ik haar voor. Leonie Leeuwenhart

noemde ik haar soms, naar een allang in vergetelheid geraakt kinderprogramma.

‘Een mooie naam,’ zei mevrouw Balder terwijl ze mijn dochtertje een hand gaf. ‘En een mooi meisje. Als ze groot is, hebt u de schoonzonen voor het kiezen.’

‘Dat laat ik liever aan haarzelf over, want zij moet met hem leven. Ik wil alleen maar dat hij haar gelukkig maakt.’

Leonie streek als een poesje met haar wang langs mijn hand. Gelukkig had ze er nog geen idee van dat het met schoonzonen allesbehalve makkelijk was. Jan was mijn ouders bevallen – en waar had het toe geleid? Oké, ze hadden hem niet voor me uitgezocht, maar soms vroeg ik me af of ze niet wat kritiek op hem hadden mogen uitoefenen.

‘Dan zal uw schoonzoon vast op u gesteld zijn,’ mengde meneer Balder zich in het gesprek. ‘Maar gaat u toch zitten. Als u zo vroeg bent vertrokken, kunt u wel een kleine versterking gebruiken.’

Een half uur later waren we voldaan en tevreden en waren de Balders klaar voor vertrek.

‘Ik hoop dat u het niet vervelend vindt als we wat boeken achterlaten,’ zei meneer Balder toen hij me de sleutel in de hand drukte. Het belangrijkste was inmiddels besproken, ik wist hoe de verwarming werkte, waar de waterhoofdkraan en de stoppenkast zaten.

‘Nee, dat stoort me absoluut niet,’ antwoordde ik.

‘Wat u niet hebben wilt, kunt u gerust weggeven,’ voegde mevrouw Balder eraan toe. ‘Alles wat we nodig hebben, is al in ons nieuwe huis.’ Bij die woorden gleed er een glimlach over haar gezicht. Ik kon goed begrijpen dat ze zich erop verheugde aan haar eigen nieuwe leven te beginnen.

We gaven elkaar een hand. Het was nu echt zover. Ineens begon mijn hart van vreugde sneller te kloppen. Zo opgewonden had ik me voor het laatst gevoeld toen de Balders me als huurster accepteerden.

‘En onthoud: wat je de eerste nacht in een nieuw huis droomt, wordt werkelijkheid,’ zei mevrouw Balder schertsend terwijl ze haar krukken pakte.

‘Ik dacht dat dat alleen voor een nieuw bed gold,’ antwoordde ik.

‘Nee, dat geldt ook voor een nieuw huis,’ zei ze met een knipoog terwijl ze zich door haar man in de auto liet helpen.

Vanuit de deur zag ik hoe meneer Balder daarna de laatste koffer inlaadde en instapte. De motor sprong aan en even later rolde de Mercedes het erf af. De plaats onder de carport behoorde nu toe aan mijn Volvo.

Toen de Balders weg waren, daalde er een stilte over het huis neer. De wind ruiste in de bomen en mussen hipten rond op het zonovergoten erf.

Leonie zat nog steeds geconcentreerd in het leeuwenboek te bladeren dat meneer Balder haar had gegeven. Ik zag het glimlachend aan, toen liep ik de vier kamers door.

Vanuit de slaapkamer had je het beste zicht op de natuurtuin. Een enorme hondsroos pronkte met haar uitbarstende knoppen, die binnenkort alles met hun geur zouden vervullen. Iets verder naar achteren bevond zich een haag van witte duinrozen, naast een smal pad dat naar een groen labyrint voerde, waar middenin mooie witte tuinmeubels stonden.

Zoals ik constateerde, waren de matrassen en de ledikanten splinternieuw. Een tweepersoonsbed dat veel te groot voor me was. In Bremen had ik me in het echtelijke bed al verloren gevoeld sinds Jan had voorgewend ‘overuren’ te moeten maken. Overuren bij vrouwelijke collega’s, overuren met vrouwen die hij op een of andere beurs had ontmoet. Op het laatst had ik niet eens meer geweten hoe het was met iemand anders in één bed te slapen.

Vanuit de woonkamer keek je uit op het bos dat het perceel beschermend omringde, maar ook het zicht op de zee belemmerde. Alleen vanaf de zolder kon je de zee zien.

Ik liet de andere twee kamers links liggen – een daarvan zou ik voor Leonie nog wat moeten aanpassen – en klom de trap naar de zolder op.

De ruimte boven was aangebouwd, maar had nooit een echte bestemming gekregen. Misschien hadden de Balders die leeg gehouden zodat hun zoon er zo nodig in zou kunnen trekken.

Ik ging midden in de ruimte staan, die door ruwhouten steunpilaren in gelijkvormige vierkanten werd verdeeld, en in gedachten zag ik het kantoor dat ik hier zou inrichten voor me. In een hoekje zou ook een ‘bureautje’ voor Leonie komen te staan voor wanneer ze niet naar school ging. Ze vond het leuk als ik haar achter een tafel zette en zei dat die haar bureau was. Dan bleef ze urenlang op haar plaats zitten, net als ik wanneer ik aan een opdracht werkte, en tekende paarden en prinsessen.

Het deed me vooral plezier dat er genoeg plaats was voor een teken tafel. Die had ik in mijn kantoortje in Bremen niet gehad.

Zo verdeelde ik in gedachten meubels over de enorme oppervlakte en ik stelde me ook voor hoe ik hierboven een openingsfeestje voor mijn klanten zou geven. Zeker, de reis naar Rügen zou voor een aantal van hen wat ver zijn – maar misschien kon ik ze verleiden met de zee. De ideale plek voor een buffet had ik in elk geval wel.

En daar, onder het raam, vanwaaruit je achter de bomen het schuim op de zee kon zien, zou mijn bureau staan...

Een paradijs, zo schoot het weer door me heen. Dit is echt een paradijs. En ik wist zeker dat vanaf nu alles anders zou worden. Dat het allemaal beter zou worden.

‘Wat denk je, waar zal ik die poster ophangen?’

Leonie zat op haar wijsvinger te kauwen, zoals altijd als ze ingespannen nadacht. Met haar vijf jaar had ze al uitgesproken ideeën over hoe haar kamer eruit moest zien. Daarom liet ik haar beslissen welke decoratie waar aan de muur kwam te hangen. Ook als dat even duurde.

Leonie bekeek de ene muur na de andere. De meubels die er stonden waren nogal saai, de Balders hadden het vertrek als logeerkamer gebruikt. Haar prinsessendekbedovertrek, haar knuffeldekentje en haar pluchen beesten zouden enigszins uitkomst bieden – en natuurlijk ook haar posters, waarop voornamelijk in roze gehulde prinsessen, elfen en eenhoorns rondartelden. De rest zouden we in de binnenstad van Binz moeten kopen, waarboven ons huis op een heuvel troonde.

‘Daar!’ besliste mijn prinsesje ten slotte en ze wees op de muur boven haar bed.

‘Prima!’ antwoordde ik en ik hing hem op.

Ik had net de laatste stroken plakband bevestigd toen mijn mobiel overging. Ik viste hem van de tafel en zag het nummer van een nieuwe klant bij wie ik me onder het inpakken nog voor een opdracht had aangemeld. Mijn kansen waren niet bijzonder groot, want onder de mededingers hadden zich drie grote, gerenommeerde reclamebureaus bevonden. Het telefoontje deed mijn hart

sneller kloppen. Voor een afwijzing zouden ze vast niet die moeite nemen!

‘Met Annabel Hansen,’ zei ik toen ik opnam.

‘U spreekt met Hartmann van Zeezicht,’ maakte mijn gesprekspartner zich bekend, en het viel me op dat het een aardige adellijke naam zou zijn. Maar van adel was Joachim Hartmann natuurlijk niet.

‘Hallo meneer Hartmann, goed van u te horen!’ zei ik, en ik verviel in een verwachtingsvol zwijgen. Kom op, riep ik inwendig, laat de aap maar uit de mouw komen!

‘Hallo, mevrouw Hansen, bent u goed in Binz aangekomen?’

‘Ja, dank u. We zijn sinds vanochtend aan het uitpakken.’ Ik wierp een blik op Leonie, die bezig was haar speelgoedfiguurtjes op de vensterbank uit te stallen.

‘Dat doet me plezier. Hebt u morgen misschien tijd om even langs te komen? We zouden graag met u over het nieuwe project praten.’

‘Betekent dit dat u mij de opdracht gunt?’ Ik was helemaal van de sokken. Slechts met moeite kon ik me weerhouden om niet in gejubel uit te barsten. Mijn eerste opdracht in het nieuwe huis! Ik wist zeker dat het me geluk zou brengen.

‘Ja, we gunnen u de opdracht. Van alle aanbieders hebt u ons het meest overtuigd. Ik zou morgen graag wat details met u bespreken voor ik op reis ga. Dan zou u ook nog genoeg tijd voor de campagne hebben.’

‘Morgen komt uitstekend uit,’ antwoordde ik vlug, hoewel ik nog geen idee had waar ik Leonie zou moeten laten. Ze kon pas vanaf maandag naar haar nieuwe school, de volgende dag was een vrijdag. Maar misschien had hij niets tegen een stadswandelingetje.

‘Vindt u het bezwaarlijk als ik mijn dochttertje meebreng? Ze kan pas maandag naar school.’

‘Geen probleem,’ antwoordde Hartmann. ‘Zou elf uur u schikken?’

‘Ja, prima!’ Ik glimlachte inwendig. Het nieuwe huis bracht blijkbaar echt geluk.

Toen ik had opgehangen, was ik in de wolken. Ik had zo gehoopt de wervingscampagne voor hotel Zeezigt in Sassnitz te mogen doen. Niet alleen betaalde Joachim Hartmann goed, maar het hotel was ook nog eens uniek gelegen. Het troonde als het ware boven de haven van Sassnitz, waarin je het binnenlopen en uitvaren van de schepen kon observeren. Er zou zelfs een onderzeeër te zien zijn. Ik wist niet zeker of Leonie dat spannend zou vinden, maar ze was makkelijk enthousiast te maken.

Bovendien was Zeezigt zo ongeveer het lievelingsproject van Joachim Hartmann, die in de loop der jaren een eigen hotelketen had opgebouwd. Hij had een beroemde binnenhuisarchitect in de arm genomen om het hotel in te richten. Het enige wat hij nu nog nodig had, was een passende wervingscampagne om bezoekers duidelijk te maken dat geen enkel ander hotel in de streek zo’n accommodatie bood.

‘Mammie, mammie!’ werd er ineens opgewonden geroepen vanuit de keuken. Leonie was tijdens het telefoontje ongemerkt de kamer uit geslopen.

Gealarmeerd kromp ik in elkaar, zoals altijd wanneer ze niet was waar ik haar voor het laatst had gezien. Het was een beetje onzinnig, maar elke keer was ik bang dat haar iets was overkomen.

Met bonzend hart stormde ik de keuken in.

Leonie had de overrok van haar bloemetjesjurk opgetrokken en wees naar een kat die zich door de openstaande voordeur had gewaagd. Het cyperse beest schrok van mijn aanblik en maakte zich klein terwijl het me met zijn geelbruine ogen opnam.

Zouden de Balders hun kat zijn vergeten?

‘Kijk, een poes,’ riep Leonie enthousiast. ‘Kunnen we die houden?’

Ze had het nog niet gezegd of de kat maakte van de gelegenheid

gebruik om op de vlucht te slaan. Met zijn slanke lijf verdween hij bliksemsnel door de deur naar buiten.

‘Poesie!’ riep Leonie en ze rende hem zonder lang na te denken achterna.

‘Leonie!’ riep ik en ik ging achter mijn dochter aan.

Toen we op het erf aankwamen, was de kat natuurlijk nergens meer te bekennen.

‘Waar is hij nou?’ vroeg Leonie terwijl ze onderzoekend naar de struiken keek.

‘Die komt wel weer eens tevoorschijn,’ zei ik, want hoewel ik niet op het platteland was opgegroeid, wist ik dat katten altijd naar bepaalde plekken terugkwamen – vooral als ze er niets te zoeken hadden. ‘Kom, laten we naar binnen gaan en verdergaan met de kamer. Misschien komt hij dan weer terug.’

Hoewel die dag alles volmaakt was verlopen, kon ik niet in slaap komen. Terwijl ik naar de bries luisterde die tegen de avond was opgestoken en nu door de bomen stoeide, moest ik steeds weer denken aan wat mevrouw Balder had gezegd toen ze vertrok: dat wat je de eerste nacht droomde, werkelijkheid werd.

Ik was niet bijgelovig, maar als het waar was, had ik nu trambestuurder moeten zijn – dat was wat ik gedroomd had toen ik met Jan in ons gemeenschappelijke huis was getrokken.

Maar ergens was ik bang dat er iets negatiefs in mijn dromen zou sluipen. Niets mocht me mijn positieve gedachten over een nieuw begin ontnemen.

Toen mijn oogleden zwaar werden en er geen angstige gedachten van welke aard dan ook meer waren blijven hangen, vond ik mezelf terug in een keuken. Een heel oude, ouderwetse keuken, die bovendien nogal klein was. Een nieuwbouwwoning uit de jaren tachtig, wist ik na een blik op de scheurkalender aan de muur, die 17 september 1985 aanwees. Aan een droogmolen hingen theedoeken; de achterste, die al droog waren, oogden vreemd stijf. Er klapperde iets in de keuken, terwijl in de woonkamer de televisie

aanstond. Ik hoorde een sonore mannenstem, die blijkbaar de nieuwsberichten voorlas.

Ikzelf zat aan een tafel. Het blauwgestippelde tafelzeil was aan de hoeken al een beetje gescheurd, kleine insnijdingen ontsierden het patroon. Mijn moeder gleed af en toe met het broodmes van de snijplank af, wat tot gevolg had dat we elke twee maanden naar de winkel gingen om te proberen aan een nieuw tafelzeil te komen. Dat was soms erg lastig, vooral wanneer er al langer geen spullen waren binnengekomen en er zelfs geen tafelzeil met lelijke patronen meer was.

Het was vreemd dat mij nu het tafelzeil voor de geest kwam terwijl ik op dat moment eigenlijk iets wilde gaan schilderen. Voor me stond een verfdoos waarvan de kleuren bijna allemaal al op waren. Het water waarin ik de wat gehavende plastic kwast met zwarte haren uitspoelde, had een eigenaardig modderige kleur gekregen – geen wonder, want ik had bijna alle kleuren gebruikt. Dat deed ik altijd als ik schilderde, ik lette erop dat ik alle kleuren die ik had ook gebruikte.

Ik – dat was mijn ik van negenentwintig jaar geleden. Een meisje met rood haar en zomersproeten, nauwelijks ouder dan mijn dochter nu.

Ik ging zo op in het schilderen dat ik niet merkte dat mijn moeder de keuken in kwam.

‘Bella, nu is het afgelopen met schilderen, *Het Zandmannetje* komt zo.’

‘Nog eventjes,’ smeekte ik, zonder op te kijken.

‘Je kunt morgen verder schilderen,’ zei mijn moeder en ze begon de schilderspullen op te ruimen.

Ik keek de verfdoos en het waterglas verlangend na en pakte toen mijn schilderwerk op.

‘Je kunt het beter laten liggen, de verf is nog niet droog,’ zei mijn moeder, maar ik wilde het niet afstaan. Het was mijn meesterwerk, het beste wat ik ooit had gemaakt, dat wist ik zeker. Mama zwichtte uiteindelijk en liet me het naar de woonkamer meenemen, waar ze

me naar een met grove rode stof overtrokken leunstoel loodste.

Soms, als we aan het spelen waren, was die mijn troon, ook al was een van de armleuningen wat versleten.

Ik nestelde me met mijn schilderwerk in de stoel en voelde mijn lichaam ineens zwaar worden. Mijn ogen vielen dicht, terwijl er die dag bij *Het Zandmannetje* een verhaaltje over de vos en de ekster kwam. Maar ik kon me er niet tegen verweren. Het *Zandmannetjes*-liedje, dat op dat moment begon, stierf weg en vervaagde, en toen werd alles donker.

Toen ik weer wakker werd, flitste er zwaailicht in mijn ogen. Verder was alles donker, alleen dat licht was er. Elke seconde haalde het mensen en auto's uit het donker. Ik hoorde stemmen, maar die waren ver weg. Wat er gebeurde, begreep ik niet, dus deed ik mijn ogen dicht en hoopte dat ik vlug weer zou inslapen, om over iets anders te dromen. Iets moois... Want ik was ervan overtuigd dat de auto's en het zwaailicht alleen maar deel uitmaakten van een droom – of van de krimi waar mama soms naar keek.

Meteen schoot ik overeind. Mijn nachtopon hing drijfnaat van het zweet om mijn lijf en mijn hart ging als een razende tekeer. Ik hoorde het gefluister van de wind en het ruisen van de bomen. In de verte sloeg de zee tegen de kust. Hoewel ik wist waar ik was en dat wat ik gezien had ver achter me lag, had ik even tijd nodig om de beelden van me af te schudden.

De droom was een oude bekende. Inmiddels waren er jaren verstreken sinds ik hem voor het laatst had gehad, maar nu was hij terug en bezorgde hij me dezelfde paniek die ik altijd voelde wanneer hij me kwelde.

Als kind had ik bijna voortdurend over die avond gedroomd – de laatste avond met mijn moeder. Ik kon me niet veel meer van haar herinneren, maar die laatste keer dat we samen waren had zich net als de datum in mijn geheugen gegrift. Alle pogingen van buitenaf om het gebeurde teniet te doen waren vergeefs geweest. Zelfs mijzelf was het niet gelukt het te verdringen. Van tijd tot tijd